
Leger plikter registrering i Brønnøysund

AKTUELT

KARI RONGE

Email: kari.ronge@legeforeningen.no

Tidsskriftet

Fra september 2000 ble leger med årlig omsetning på over 30 000 kroner pålagt å registrere seg i Enhetsregisteret, selv om virksomheten de driver verken er momspiktig eller har ansatte.

Det er Statistisk sentralbyrå som har gitt pålegget til en rekke næringsdrivende i liberale yrker. Bakgrunnen er å få et bedre statistikkgrunnlag for næringslivet.

Enkeltmannsforetak

De fleste næringsdrivende er allerede registrert i Enhetsregisteret. Ved utgangen av 1999 var nærmere 600 000 enheter registrert, 26 000 nye samme år.

– Pålegget gjelder enkeltmannsforetak som ikke er registreringspliktig i Foretaksregisteret, eller som har hatt ansatte eller drevet momspiktig virksomhet, sier underdirektør Terje Lågeide i Enhetsregisteret. Han opplyser at halvparten av enhetene som hittil er registrert, er enkeltmannsforetak. En tredel er aksjeselskaper, mens de resterende er ansvarlige selskaper, offentlig sektor, foreninger og organisasjonsformer som ikke passer inn i de vanlige juridiske inndelingene.

– Mange av de nye enhetene har ikke hatt registreringsplikt tidligere. Likevel har de benyttet seg av retten til frivillig registrering, for å bedre troverdighet og seriøsitet overfor samarbeidspartnere, sier Lågeide.

Viktige aktører

Det er Statistisk sentralbyrå som har pålagt registreringsplikt for næringsdrivende i liberale yrker, deriblant leger, fra og med september 2000. Registrering i Enhetsregisteret er gratis, og gir verken rettigheter eller plikter av økonomisk art.

Bakgrunnen for pålegget er at næringsdrivende i liberale yrker er viktige aktører i norsk næringsliv. Uten et heldekkende register vil ikke byrået få et riktig bilde av norsk næringsliv, og grunnlaget for statistikker som er viktig for blant annet nasjonalregnskapet, blir ufullstendig.

Enhetsregisteret ble etablert i 1995. Tanken bak er å gjøre oppgavepliktene for næringsdrivende enklere. Registeret sørger for samordning av opplysninger til flere tilknyttede, offentlig oppnevnte registre, så som skattemanntallet for etterskuddspliktige, Statistisk sentralbyrås bedriftsregister og fylkesmennenes registre over stiftelser. Grunndataene som registreres om næringsvirksomheten i Enhetsregisteret, gjenbrukes i stor grad av slike andre offentlige registre.

Nøkkel for gjenbruk

Opplysningene om næringsdrivende i liberale yrker er hentet inn fra lokale likningskontorer. Statistisk sentralbyrå har tatt utgangspunkt i en omsetningsgrense på 30 000 kroner som også utløser registreringsplikt i momspliktige virksomheter. Alle leger som kommer inn under registreringsplikten, har fått tilsendt en ferdig utfylt blankett der de kun skulle kontrollere at navn, adresse, bransje og virksomhetens innehaver var korrekt, signere og returnere til Enhetsregisteret. Tilbake fikk de et nisifret organisasjonsnummer.

Organisasjonsnummeret som identifiserer enheten, er nøkkelen når oppdateringen mellom de forskjellige registrene foretas. På denne måten vil det ofte ikke være nødvendig å gi de samme opplysningene til ulike etater. Etatene henter nødvendige opplysninger direkte fra Enhetsregisteret.

– Mange forretningspartnere etterspør også organisasjonsnummer for å vite hvem de handler med. Organisasjonsnummeret brukes i stor grad av næringslivet. Fakturaer og andre forretningsdokumenter skal være påført organisasjonsnummer for å bli godtatt, blant annet når det gjelder tilbakebetaling av inngående merverdiavgift, sier Terje Lågeide.

Lars Duvaland, rådgiver i Legeforeningens forhandlingsavdeling, kan fortelle om svært mange henvendelser fra medlemmene på det han betegner som et dårlig og uklart formulert skriv fra Enhetsregisteret.

– Reaksjonene fra legene har for en stor del vært spørrende, selv om mange har uttrykt irritasjon over ikke å få noen god forklaring på at registreringsplikten ble innført flere år etter at Enhetsregisteret ble opprettet, sier Duvaland.

– Vi har svart at det er hjemmel i lovverket for pålegget fra Statistisk sentralbyrå. Så langt vi kan se vil det heller ikke medføre noen ulempe for legene å signere blanketten fra Brønnøysund, konkluderer han.

Publisert: 10. januar 2001. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 24. juni 2026.